

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 20.

FRANCIA NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Általános útmutató

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

I. Olvasott szöveg értése

A feladatokat a javítási-értékelési útmutatóban leírtak szerint kell javítani.
A vizsgázó megoldásait kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!

1. feladat

0	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
C	F	A	H	K	G	E	B	I	D

2. feladat

0	<i>L'âge des pêcheurs entre 20 et 40 ans</i>
10.	Ce sont des villes / des zones urbaines
11.	leurre artificiel / canne légère / léger / pas cher / transportable / coûte moins de 100 euros
12.	Il est facile à pratiquer / pas besoin d'avoir une voiture / on est libre de se déplacer (Toute réponse ayant le même contenu.)
13.	C'est impossible à quantifier (Toute réponse ayant le même contenu.)
14.	Il est né en France (il y a une dizaine d'années)
15.	Les adeptes sont soucieux de l'environnement / les pêcheurs remettent les poissons dans l'eau (Toute réponse ayant le même contenu.)
16.	(fin) août / été
17.	Ils sont méfiants / étonnés / choqués (que les adeptes de ce sport remettent les poissons dans l'eau). / Ils pensent que ce n'est que le business des fabricants de leurres. / Incompréhension. / Ils pensent que c'est une mode (passagère). / Ils pensent que ce sont des fous. (Toute réponse ayant le même contenu.)

3. feladat

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	0	26.
F	D	I	B	K	E	A	H	C	G

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont	jó megoldás	elért pont
0	0	14	17
1	2	15	18
2	3	16	19
3	4	17	20
4	5	18	21
5	6	19	22
6	7	20	24
7	9	21	25
8	10	22	26
9	11	23	27
10	12	24	28
11	13	25	29
12	14	26	30
13	15		

II. Nyelvhelyesség

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

0	<i>vous</i>	7.	qui
1.	Celui (<i>kis- és nagybetűvel is elfogadható</i>)	8.	lui
2.	le	9.	lui
3.	y	10.	où
4.	vous	11.	le
5.	y	12.	les
6.	en	13.	leur

2. feladat

0	<i>ne s'est jamais passé</i>	19.	avons
14.	nous envoyions	20.	était née
15.	ne nous sommes jamais quittées	21.	avons été séparées
16.	avait abandonnées	22.	nous sommes vues
17.	avait	23.	ait dû
18.	sommes arrivées		

3. feladat

0	24.	25.	26.	27.	28	29.	30.	31.	32.	33.	34.
C	F	D	M	K	G	B	A	H	N / A	L	E

4. feladat

35. Penses-y
 36. N'ouvre pas
 37. Équipe-toi
 38. ne te couche pas
 39. Ne les mets pas
40. Jette-les
0 Lis
 41. respecte-les
 42. aère-la

(A válaszokat kis- és nagy betűvel is el kell fogadni.)

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	1
2	2
3	3
4	3
5	4
6	5
7	5
8	6
9	7
10	8
11	8
12	9
13	10
14	10
15	11
16	12
17	13
18	13
19	14
20	15
21	15

jó megoldás	elért pont
22	16
23	17
24	18
25	18
26	19
27	20
28	20
29	21
30	22
31	23
32	23
33	24
34	25
35	25
36	26
37	27
38	28
39	28
40	29
41	30
42	30

III. Hallott szöveg értése

**A feladatokat a javítási-értékelési útmutatóban leírtak szerint kell javítani.
A vizsgázó megoldásait kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.**

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

<p>0 ☒ <i>le baby-foot.</i></p> <p>☐ <i>le tracteur.</i></p> <hr/> <p>1. ☒ dans l'industrie automobile.</p> <p>☐ dans des bars et des cafés.</p> <hr/> <p>2. ☒ avant la Seconde Guerre mondiale.</p> <p>☒ un jour où il pleuvait.</p> <hr/> <p>3. ☒ divertir ses petits-enfants.</p> <p>☐ rendre le foot populaire à Marseille.</p>	<p>4. ☐ étaient peintes en vert.</p> <p>☒ n'étaient pas humanoïdes.</p> <hr/> <p>5. ☒ se répand dans le monde.</p> <p>☒ peut être acheté par les familles.</p> <hr/> <p>6. ☒ sont les Français depuis six ans.</p> <p>☒ pourraient bien être un jour les Chinois.</p> <hr/> <p>7. ☒ ont baptisé le jeu « baby-foot ».</p> <p>☒ appellent couramment le jeu « table soccer ».</p>
--	---

A felvételen hallható szöveg:

L'histoire du baby-foot, c'est aussi l'histoire d'un homme, Lucien Rosengart, employé des usines Citroën. On lui doit non seulement ce jeu génial, mais aussi la traction avant des voitures et, vous n'allez pas le croire, la ceinture de sécurité.

Un jour de pluie, Lucien Rosengart était désemparé : il ne savait pas comment faire passer le temps à ses petits-enfants qui n'arrêtaient pas de faire du tapage, enfermés dans une chambre toute la journée. Comme il vivait dans la région de Marseille où le foot est un sport sacré, il a décidé de créer un jeu de foot miniature pour les amuser, et surtout, pour les occuper ! Et voilà, le premier baby-foot est né dans les années 30.

Entre les deux guerres, le baby-foot s'installe dans les cafés et apporte un moment de détente et de convivialité. Les joueurs qui avaient au début une forme carrée, prennent peu à peu une forme humaine, s'habillent de bleu-blanc-rouge pour rappeler que c'est une invention française, cocorico ! La planche servant de support au terrain devient verte et on se plaît à envoyer les balles en l'air. Mais il faut attendre les années 60 pour que le baby-foot se fasse connaître au-delà des frontières et prenne les couleurs du monde entier. Et, le baby-foot sort des bars et des cafés pour rentrer dans les maisons des particuliers.

Aujourd'hui, il n'est plus considéré seulement comme un loisir mais comme un sport de compétition. Depuis six ans, la France est championne du monde. Mais elle pourrait bien un jour être détrônée par les Chinois, qui depuis quelque temps le pratiquent de plus en plus sérieusement, peut-être le plus sérieusement au monde. Pour la petite histoire, le baby-foot a été baptisé par les Anglais. Il signifie tout simplement petit foot. Mais les Anglais l'appellent communément *table soccer*, sauf quand ils veulent mettre la *French touch*.

(www.arte.tv/fr)

2. feladat**0 Trois mois.**

8. Non.
9. À faire quelque chose de plus utile / un travail normal. *Toute réponse ayant le même contenu.*
10. Il était postier. / Il devait aller chercher et distribuer le courrier. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
11. De 3 heures du matin jusqu'à 17 heures.
12. Oui. / Oui, 80 euros par mois.
13. Il buvait. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
14. À partir de deux heures de l'après-midi. / Quand son supérieur voulait se reposer/dormir. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
15. Son supérieur en a eu assez. / Son supérieur lui a lancé une gomme à la figure. / Son supérieur l'a agressé. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
16. Il s'est plaint (au général). / Il en a profité pour se faire réformer. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
17. Il a pu quitter l'armée. / Il a été licencié de l'armée. / On lui a permis de partir de l'armée. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*

A felvételen hallható szöveg:

Donc, j'ai fait l'armée, effectivement et, malheureusement, au bout de trois mois de fier service de soldat au service de la Nation française, l'armée française a décidé de se passer de mes services et j'ai été licencié par l'armée française. Comment ça s'est passé ? Il faut dire que tout d'abord, je n'ai jamais été opposé au fait de servir mon pays dans le cadre de l'armée, mais je pensais que le temps que j'allais donner à l'armée française et à l'État allait être un peu plus utilement utilisé. Le fait est que ça ne s'est pas passé comme ça, je me suis retrouvé postier : c'est à dire, postier, j'avais la chance de me lever à trois heures du matin tous les jours, d'aller chercher le courrier, de distribuer le courrier et de terminer comme tous les soldats. Oui, parce que quand on est soldat, la guerre s'arrête à 17 heures. Et donc, tout ça pour un salaire de à peu près 80 euros par mois. Donc, au bout de deux mois, je me suis dit : « J'en ai un peu assez. » J'avais au-dessus de moi un officier, dont le nom m'échappe, mais qui avait comme spécialité de revenir très fatigué du repas de midi, très rouge, et de s'enfermer dans son bureau pour dormir. En fait, je pense qu'il abusait un petit peu du vin militaire et des rations de survie. Donc, je me suis dit que le meilleur moyen pour me faire réformer, c'était sûrement de l'asticoter à partir de deux heures de l'après-midi dans son bureau. C'est ce que j'ai fait. Le bougre n'a tenu qu'une semaine. Jusqu'à ce que... jusqu'à ce que... jusqu'à ce que... il me lance à la figure une gomme. Une gomme ? C'était pour moi la chance à saisir. Je me suis écroulé immédiatement par terre dans le bureau en me tortillant dans tous les sens comme un footballeur italien dans une surface de réparation qui cherche à avoir un penalty. Quand il m'a demandé d'arrêter ma comédie, je suis rapidement allé voir le général de la base pour lui dire que suite à un acte de violence de mon supérieur, j'avais perdu toute la confiance que j'avais dans l'armée française et que, décemment, je ne pouvais plus servir mon pays qui m'avait maltraité et trahi. Bilan : j'ai été envoyé dans un hôpital psychiatrique militaire pendant une semaine, et, au bout d'une semaine, j'ai été convoqué par un docteur militaire qui m'a regardé droit dans les yeux et qui m'a dit : « Bon, vous voulez être réformé ? » J'ai fait « Oui. » Il a fait : « *(bruit : il tape sur la table)* Allez ! Partez ! » Et j'ai fini l'armée française. Merci l'armée française !

(Interview avec Stéphane Grandsire)

3. feladat

0 C (la chaîne France5)

18. D (s'opposent aux effets de la mondialisation dans l'alimentation)
19. C (de produits venus de loin)
20. D (pour l'environnement)
21. A (en Midi-Pyrénées)
22. B (contribuer au développement de leur région)
23. B (rallonge le temps consacré à la cuisine)
24. C (plus cher mais ils dépensent moins)

A felvételen hallható szöveg:

Reporter : Cinq familles toulousaines ont accepté de vivre une expérience inédite sur France5 : devenir locavores pour trente jours. Pendant cette période, elles ne consommeront que des aliments provenant de 200 kilomètres autour de chez elles. Elles ont accepté de vider leurs réfrigérateurs et de se laisser filmer pendant toute leur expérience.

La première étape pour ces familles a donc été de faire le tri dans leurs frigos et placards de cuisine. Elles se sont rapidement aperçues que la tâche n'allait pas être simple. Être locavore, cela signifie plus de Nutella, plus de jus d'orange de Floride, plus de café de Madagascar et autres mets « exotiques » ! Finis le sel, le sucre, le chocolat, terminés le beurre de Normandie et la moutarde de Dijon ! Les produits les plus incontournables de leur alimentation ont été bannis. Les cinq familles sont devenues des locavores, préparant leurs repas quotidiens sans utiliser de produits importés.

Il faut savoir qu'en France, les aliments que nous consommons parcourent en moyenne 2500 kilomètres avant d'arriver dans notre assiette. Réduire ce

périmètre à 200 kilomètres paraît mission impossible, surtout dans les régions où l'agriculture est peu présente ou limitée. Églantine Eméyé, présentatrice de ce programme, confirme :

Églantine Eméyé : *J'ai moi-même tenté de manger local avant le tournage, autant vous dire, qu'habitante en région parisienne, cela m'a paru bien plus compliqué que pour nos cinq familles en Midi-Pyrénées !*

Reporter : Si vous voulez tenter l'expérience, il existe de bonnes raisons pour devenir locavore ! On limite le transport des aliments, on réduit donc l'impact climatique. Et en faisant appel aux producteurs locaux, on participe à l'économie de notre région, de notre pays. On maîtrise enfin notre alimentation. On sait d'où proviennent et comment ont été produits les fruits, la viande, les œufs, l'huile ou le vin que nous consommons. Aller chercher ses aliments et les cuisiner, bien entendu, cela prend du temps, bien plus de temps que de réchauffer un plat industriel aux micro-ondes. Mais contrairement aux idées reçues, remplir son panier de produits locaux ne revient pas plus cher qu'un caddie de supermarché. Deux de ces cinq familles ont même réussi à réaliser quelques économies durant l'expérience ! Didier Guillot, marié et père de deux enfants :

Didier Guillot : *Les produits que l'on achète chez les petits producteurs sont en général plus chers, mais au moins, on n'est pas tentés comme au supermarché par les barres de chocolat, les bonbons, on n'achète que le strict minimum, donc, au total, on est gagnants.*

Reporter : En clair : être locavore, c'est privilégier la qualité à la quantité.

(www.france5.fr)

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	2
2	3
3	4
4	5
5	7
6	8
7	9
8	10
9	12
10	13
11	14
12	15

jó megoldás	elért pont
13	17
14	18
15	19
16	20
17	22
18	23
19	24
20	25
21	27
22	28
23	29
24	30

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmazzak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand / grand* helyett *grande / grande* szerepel.

Ékezethibákat akkor veszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a / à*, *ou / où*, *mer / mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. Mi az alábbiakban az ilyen típusú hibákat dőlt betűvel jelöljük, a majdani dolgozatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:

- 1. Olvassák végig egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!**
- 2. Ezután többször olvassák újra a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!**

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése	5
Szövegalkotás, hangnem	5
Szókincs, kifejezőmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	20
Vizsgapont	10

2. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3-2/3, ennek a feladatnak a pontszámát felezni kell, azaz megoldásával összesen 10 vizsgapont szerezhető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfelé kell kerekíteni.
3. Amennyiben a dolgozat bármely értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat;
- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelő mélységben tárgyalta-e azokat;
- a feladat utasításának megfelelő szöveget alkotott-e;
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az értékelési szempont pontozásáról

Minden irányító szempontra 2 pontot kaphat a vizsgázó:

- 2 pont – ha az adott irányító szempontot teljesen és kifogástalanul kidolgozta
- 1 pont – ha az adott irányító szempontot hiányosan dolgozta ki

Így a vizsgázó az 5 irányító szempontra összesen 10 pontot kaphat, amelyek a következő módon válthatóak át vizsgaponttá

pont	vizsgapont
10	5 pont
8-9	4 pont
6-7	3 pont
4-5	2 pont
2-3	1 pont
0-1	0 pont

Az így elért vizsgapontszámból **1 pont vonandó le** a következő esetekben:

- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja a 225 szót.

A vizsgázó **0 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme nem éri el a 60 szót.
- ha a létrehozott szöveg nem üzenet/levél.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Elmondja, miért döntött úgy, hogy megírja ezt az e-mail-t.
- ② Beszél korosztálya örömeiről.
- ③ Beszél korosztálya problémáiról, nehézségeiről.
- ④ Beszél félelmeiről, aggodalmairól.
- ⑤ Beszél reményeiről.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény

értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. Az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többit csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többit vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve minden irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg 60 szónál rövidebb.

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit;
- megfelelő-e a formai tagolás;
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- A szóhasználat milyen szintű igényességet és változatosságot mutat,
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelmezavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraelolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezőmód*, vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál.

Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak;
- mondatszerkezetek és nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata;
- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvásás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy ígét helytelen vonzattal használ, ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a mondanivaló megértését.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Javítási jelrendszer

A feladat teljesítése

A feladat teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ① (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A feladat teljesítése szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L** = lexikai hiba,
- ÉL** = értelemzavaró lexikai hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

L+ szimbólumot alkalmazzuk a lexikai gazdagság jelölésére.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = lexikai hiba,
- aláhúzás + **i**, _____ **i**** = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- G** = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- ÉG** = értelemzavaró nyelvtani hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- H** = helyesírási hiba.

G+ szimbólumot alkalmazzuk a nyelvtani változatosság jelölésére.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = nyelvtani vagy helyesírási hiba,
- √ **hiányjel** = hiányzik egy szó,
- nyíl** → = szórendi hiba,
- aláhúzás + **i** = _____ **i**** = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- Dátum = **D**
- Megszólítás = **M**
- Köszönés = **K**
- Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

- M (betű)** = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
- A (aláhúzott betű)** = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (1. feladat)

Összefoglaló táblázat

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki.</p> <p>Az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.</p>	<p>A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét.</p> <p>Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többi csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki.</p>	<p>A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többi vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve minden irányító szempontot csak részben.</p>	<p>A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.</p> <p>A létrehozott szöveg 60 szónál rövidebb.</p>

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 225 szót**, *A feladat teljesítése* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A feladat teljesítése szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **60 szónál rövidebb**.

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre.</p> <p>A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést.</p> <p>A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p>	<p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.</p> <p>A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.</p>

Szókinccs, kifejezésmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókinccs, igényes nyelvhasználat jellemzi.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókinccs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra.</p> <p>A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókinccs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra.</p> <p>Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókinccs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos.</p> <p>Rendszerszerű hibákat ejt.</p> <p>A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a szöveg megértését.</p>	<p>A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése	5
Szövegalkotás, hangnem	5
Szókincs, kifejezés mód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	20
Vizsgapont	20

2. Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat;
- megfelelően kifejtette-e és indokolta-e véleményét.

(A részletesebb leírást lásd az első feladatnál.)

Az értékelési szempont pontozásáról

Minden irányító szempontra 2 pontot kaphat a vizsgázó:

- 2 pont – ha az adott irányító szempontot teljesen és kifogástalanul kidolgozta.
- 1 pont – ha az adott irányító szempontot hiányosan dolgozta ki.

Így a vizsgázó az 5 irányító szempontra összesen 10 pontot kaphat, amelyek a következő módon válthatóak át vizsgaponttá:

pont	vizsgapont
10	5 pont
8-9	4 pont
6-7	3 pont
4-5	2 pont
2-3	1 pont
0-1	0 pont

Az így elért vizsgapontszámból **1 pont vonandó le** a következő esetekben:

- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja a 375 szót.

A vizsgázó **0 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme nem éri el a 100 szót.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

A 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① **A grafikonok adataira támaszkodva felvázolja a Facebook aktuális helyzetét.**
- ② **Beszél a közösségi oldalak pozitív hatásáról.**
- ③ **Leírja, milyen hátrányokkal jár a közösségi oldalak használata.**
- ④ **Beszél arról, mennyiben volt más életmódunk a közösségi oldalak megjelenése előtt.**
- ⑤ **Leírja, milyen jövőt jósol a közösségi oldalaknak.**

A címadást a *Szövegalkotás hangnem* értékelési szempontnál kell figyelembe venni.

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (2. feladat)

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki.</p> <p>Az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.</p>	<p>A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozta ki, a többit csak részben.</p>	<p>A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozta ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.</p>	<p>A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.</p> <p>A létrehozott szöveg 100 szónál rövidebb.</p>

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 375 szót**, *A feladat teljesítése* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A feladat teljesítése szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **100 szónál rövidebb**.

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre.</p> <p>A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést.</p> <p>A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p>	<p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.</p> <p>A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelően hatást kelt.</p>

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra.</p> <p>A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra.</p> <p>Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos.</p> <p>Rendszeres hibákat ejt.</p> <p>A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>